

Generell informasjon om korona

Til vanleg gjev sjukdomen covid-19 berre milde plagar, men nokon kan bli svært sjuke. Dette gjeld spesielt eldre menneske, eller personar som er sjuke frå før. Difor er det viktig at alle bidreg til å bremse spreinga av smitte i samfunnet. Det gjer du ved å følgje reglane og tilrådingane som til ei kvar tid blir gjevne lokalt og nasjonalt.

Frå du blir smitta til du får symptom på covid-19 tar det til vanleg 4-5 dagar. Dei fleste smitta som blir sjuke får symptom innan 10 dagar. Du er mest smittsam for andre 1-2 dagar før du får symptom og dei første dagane med symptom.

Covid-19 kan gje alt frå milde symptom til alvorleg sjukdom, i sjeldne tilfelle død. Nokon kan ha covid-19 utan å få symptom.

Dei som blir sjuke får vanlegvis først symptom som vondt i halsen, forkjøling og lett hoste, i tillegg til sjukdomskjensle, feber, hovudverk og muskelsmerter. Nokon får også magesmerter eller diaré. Nedsett smak- og luktesans er karakteristisk for sjukdomen, men ikkje alle får dette. Nokon utviklar meir alvorlege sjukdomar som tung pust, brystmerter og forvirring. Desse kan ha behov for å bli lagde inn på sjukehus.

Vaksinerte personar kan få milde forkjølingssymptom ved covid-19.

Om du har symptom på covid-19 eller luftvegssjukdom, er det viktig at du testar deg. Det gjeld også om du berre har lette symptom. Hald deg heime medan du ventar på testsvaret.

Dette bør du gjere for å førebyggje smitte:

Når du har nye symptom i luftvegane (lunger, hals eller nase):

- Alle som er sjuke bør halde seg heime og teste seg. Dette gjeld også for dei som er vaksinerte og dei som tidlegare har hatt covid-19. Barn blir også rådde til å ta ein test. Føresette bestemmer om barn skal testast.
- Du kan til vanleg teste deg med ein sjølvtest heime. Du må bestille time på teststasjon om testen du tar heime er positiv.
- Du bør bli heime til forma er god.

Hoste- og handhygiene:

- Unngå å hoste eller nyse direkte på andre. Bruk papirlommetørkle eller olbogekroken når du hostar eller nys. Kast lommetørkleet, og vask hendene eller bruk handdesinfeksjonsmiddel etterpå.
- Hald hendene reine. Vask hendene med såpe og vatn. Om du ikkje har såpe og vatn tilgjengeleg kan du bruke alkoholbasert handdesinfeksjonsmiddel.

Vaksine:

- Alle som har fått tilråding om covid-19-vaksine blir oppmoda til å ta den.
- Kontakt kommunen din for å få informasjon om kvar og kva tid du kan vaksinere deg.

Isolasjon og karantene:

- Hald deg heime om du er i karantene eller isolasjon.
- Det er eit krav at personar som er stadfesta smitta av covid-19 skal isolere seg. Dette gjeld også for vaksinerte.
- Om du er isolert, skal du halde heilt avstand til andre. Du og husstanden din kan ikkje ha besøk, og du skal ikkje bruke offentleg transport (buss, tog, ferje eller liknande).
- Har du omsorg for barn er det viktigare at dei får omsorg enn at du held heilt avstand til dei.
- Du bør kontakte kommunen for å informere om positivt testsvar.
- Om du er smitta er det viktig at du gjev melding til nærkontaktane dine.
- Om du treng medisinsk hjelp, kontakt fastlegen din på telefon. Du kan også ringje legevakta på 116 117. Fortel at du har covid-19 når du ringjer. Ved akutt alvorleg sjukdom, ring 113.
- Om du er nærkontakt til nokon som er smitta, kan du bli pålagt smittekarantene. Det er viktig at du følgjer den informasjonen du får frå smittesporingsteamet der du bur.
- Karantene er mindre streng enn isolasjon. Når du er i karantene, skal du halde god avstand til andre.
- Har du installert appen [Smittestopp](#), oppmodar vi deg til å melde deg smitta i appen. Dette gjeld berre om du har testa positivt på teststasjonen til kommunen.

Risikogrupper:

- Om du tilhøyrer ei gruppe med auka risiko for alvorleg forløp av covid-19 bør du beskytte deg ekstra mot smitte, til dømes ved å unngå trengsel eller halde avstand til andre. Vaksine beskyttar mot alvorleg sjukdom.

Når det er mykje smitte i ein kommune eller i landet kan det bli innført fleire smitteverntiltak i samfunnet. Døme på slike tiltak er å halde 1 meter avstand til andre menneske, eller å bruke munnbind når ein ikkje kan halde avstand til andre.

Smittesituasjonen i landet forandrar seg. Situasjonen er ulik i ulike kommunar. Det er viktig å halde seg oppdatert på tilrådingar og reglar som gjeld for din kommune og for heile landet.

Styresmaktene ber alle som bur i Noreg om å lese viktig informasjon og råd om koronavirus på www.fhi.no og www.helsenorge.no. Råda forandrar seg raskt. Informasjon er tilgjengeleg på norsk og engelsk. Om du ikkje forstår informasjonen, kan du be nokon du kjenner om hjelp.